

Kingsrose – Mineralselskap under falsk flagg

På svært kort tid har det australske leiteselskapet Kingsrose skaffet seg leiterettigheter over store deler av Porsanger, Karasjok og Guovdageaidnu. Selskapet har ei nettside, <http://kingsrose.com>, der man kan lese deres egen versjon. Ved å sammenligne denne med det Kingsrose gjør i praksis ser vi et klassisk eksempel på å seile under faskt flagg.

Kingsrose har sikra seg nesten hele grønnsteinsbeltet, det geologiske området med verdifulle mineraler. Målet er å finne tilstrekkelig til at verdens største gruveselskap BHP kan starte gruver her. Etter søknad har Kingsrose blitt et av fem leiteselskap som får sine utgifter dekt av BHP, mot at BHP får førsteretten til å drive gruve.

BHP mener alvor. Selskapet driver gruver i alle verdensdeler og har mange store miljøkatastrofer og mange liv på samvittigheten. Ved sine gruver ligger de i strid med lokalsamfunn, urfolk, miljøorganisasjoner og fagbevegelse.

Kingsrose si oppgave er å finne tilstrekkelig malm til å starte gruve og samtidig få myndigheter og lokalsamfunn positivt innstilt. Når det er gjort vil BHP overta.

Problemet til gruveselskapa er at oppslutninga i folket ikke er like positiv som i regjeringa. Kingsrose starta med et dårlig utgangspunkt, med en direktør som bare snakka engelsk og ikkje kjente lokale forhold. De innså snart at det ikke gikk, og oppretta Kingsrose Norge, med en økonom i Tromsø som direktør. Offensiven kom nå på norsk, og det hjalp godt for Kingsrose sitt prosjekt i Narvik. Der blei direktøren så gode venner med kommunen, at de like godt ansatte han, så Kingsrose måtte finne ny direktør. Det gjaldt å få en med lokalkunnskap og man gjorde et kjempekupp: En tidligere ordfører i Porsanger, med direkte forbindelse til toppen i parti og regjering. Så satte man i gang folkemøter i Porsanger, Karasjok og Guovdageaidnu. På tre møter var det en – 1 – person fra salen som uttalte seg positivt om planen. Ellers var motstanden overveldende. Her måtte sterkere lut til. Karasjok og Guovdageaidnu måtte påvirkes innenfra. Kingsrose trengte en lokal og samisktalende samfunnskontakt. Det klarte de i Karasjok. Det varte ikke lenge før vi kunne lese om aktiviteten i avisene. Det gjaldt å bygge opp positiv holdning til gruvedrift, og man måtte starte med de unge. Kingsrose gikk til skolene og tilbød geologiundervisning så elevene skulle få forståelse for gruvedriftens nødvendighet og velsignelser. Skeptiske ordførere, som allerede hadde hatt møter med Kingsrose, fikk spørsmål om nye møter.

Ei av oppgavene til skiftende direktører og samfunnskontakter er å presentere Kingsrose på nettet. Der har vi funnet noen sitat som sier det meste:

Hva vi gjør

Vi er på et oppdrag for å avdekke viktige mineralforekomster som vil bidra til å drive verdens energirevolusjon, og vi jobber for å utvikle disse ressursene som en kraft for det gode for lokalsamfunn og miljøet.

*Vi er drevet av en lidenskap for å omdefinere standardene for ansvarlig mineralutforskning. Vi fokuserer på å utvide grensene for teknisk ekspertise, fremme miljøhensyn, og **engasjere oss aktivt med lokalsamfunnene vi påvirker**, hvert trinn på veien.*

*Vi opprettholder disse verdiene ved **åpent å dele informasjon** og jobber for å oppnå uavhengig bærekraftsrapportering og akkrediteri*

Våre verdier

OMSORG - for menneskene og verden rundt oss

INTEGRITET - ærlighet, rettferdighet, kontinuitet og åpenhet

SAMARBEID - suksess gjennom å lytte og dele kunnskap

KVALITET - i alt vi gjør for å levere overlegne resultater

Urfolk

Hos Kingsrose ligger vårt engasjement i å fremme varige partnerskap med urfolk, basert på tillit og gjensidig utvikling. Vi erkjenner vårt ansvar når vi operer i urbefolkningens områder, og vi forplikter vi oss til å respektere deres rettigheter, forsterke deres stemmer og samarbeide for felles fremgang.

Hva så med praksis?

1. I både Karasjok og Guovdageaidnu fikk Kingsrose klar beskjed om at de ikke var velkomne.

Likevel gjennomførte de i 2024 leiteprogram i begge kommunene. RESPEKT?

2. Kingsrose blei invitert til åpent møte i Guovdageaidnu 25.01.2025 for å fortelle om sin virksomhet og svare på spørsmål. Svaret var nei. ÅPENHET?

3. I protokoll fra konsultasjonsmøte mellom Næringsdepartementet og reinbeitedistriktet om Kingsrose sine boringer i Porsanger kan vi lese: *"Reinbeitedistriktet fikk innledningsvis lovnad fra selskapet om at dersom reinbeitedistriktet ikke var enig i at det kunne foretas undersøkelser, ville de trekke seg ut av området."* Det blei ingen enighet, men Kingsrose ville bore likevel. ÆRLIGHET?

I høst annonserte Kingsrose etter egen samfunnskontakt for Guovdageaidnu, med søknadsfrist i november. Hittil er ingen ansatt. Den skal bli ei formidabel oppgave å skape tillit til et selskap som så til de grader har vist at de store orda er tomme fraser og at praksis er stikk motsatt.